

VAN DE VOORZITTER

Het einde van 2014 komt in sneltreinvaart op ons af. Het is een goed moment om even terug te blikken en vooruit te zien. Het is een apart jaar geweest. Geen winterweer met vorst. Een zeer vroeg voorjaar met goed weer voor het oogsten. Dit voorjaar was heel anders dan dat koude voorjaar van 2013. Het gemiddelde over de afgelopen twee jaren komt precies uit op wat de vele regels voorschrijven, maar in beide jaren waren de omstandigheden zodanig dat de voorgeschreven maaidatums niet goed pasten. De datums voor uitgesteld maai-beheer kwamen in 2013 nagenoeg overeen met wat gangbaar is, maar in 2014 waren ze drie weken te laat. Zowel voor de boer als voor de weidevogels is die strakke regelgeving niet goed genoeg. De resultaten die zo te behalen zijn, kunnen nooit optimaal worden. Het najaar van 2014 is wel heel gunstig geweest. Begin november stond er nog veel gras en liepen er nog koeien in de wei. De kosten zijn dit jaar niet meer zoveel gestegen als voorheen, maar zij blijven – vooral door hoge prijzen van het krachtvoer – hoog. De melkprijs daalde dit jaar, maar ligt nog op een mooi niveau. Maar blijft dat zo? Dat is maar zeer de vraag. Een reserve opbouwen is denk ik belangrijk. We kijken terug op een goed weidevogeljaar. Er was veel voedselaanbod voor alle vogels. De predatie van weidevogels is zeer gering geweest. Ook de vos is deze zomer in Eemland erg weinig gesignaleerd. De vossenrasters waarmee drie bedrijven werden uitgerust konden daardoor niet worden beproefd. Maar we hebben er wel van geleerd en we denken er nu over na hoe we overlast van vossen in de toekomst kunnen blijven beperken. Ark & Eemlandschap heeft vangkooien aangeschaft en samen met Natuurmonumenten, LTO Eemland en de Wildbeheereenheid Eemland wordt veel aandacht besteed aan een goed beheer van vossen.

Een fenomeen wat dit jaar ineens opdook was de Velduil. Drie nesten zijn actief beschermd met een zeer goed resultaat. Er zijn zo'n vijftien kuikens vliegvlug geworden. Hulde aan alle betrokkenen!

Tot eind augustus zijn de percelen met Velduilen niet bewerkt. De kosten voor het beschermen van deze soort zijn erg hoog. Met de provincie gaan we overleggen hoe we dit voor volgend jaar gaan doen en wat dit betekent voor latere jaren. Ook zijn er dit jaar veel Ooievaars in Eemland geweest. Evenals Velduilen, voeden ook Ooievaars zich vooral met muizen. Die kwamen dit jaar veel voor. De schade aan weidevogels is hierdoor gering geweest. Gelukkig maar. Door de hoge aantallen muizen waren de kuikens van onze weidevogels niet nodig voor Ooievaars etc.

Op weg naar een nieuw stelsel

Ark & Eemlandschap is al een tijdje bezig zich voor te bereiden op het nieuwe beleid (zie het artikel 'Agrarisch Natuurbeheer vanaf 2016' verderop). Behalve een nieuwe aanpak van het agrarisch natuurbeheer gaat ook het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) in werking. In april eindigt de 'superheffing'. Op 1 januari 2016 komt het nieuwe GLB, met andere regels en andere vergoedingen per hectare.

De vraag is dan: 'Wat betekenen die veranderingen voor de boeren en hun bedrijven?' Wij hebben Catharinus Wierda bereid gevonden om op onze jaarvergadering daarover het één en ander te komen vertellen. Hij heeft veel met deze materie te maken. Zaken die dan aan de orde zullen moeten komen zijn: Past het nieuwe beleid in Eemland en zijn intensieve melkveehouderij? Moet de productiewijze veranderen met de koe in de wei? Is biologische landbouw noodzakelijk? Kan weidevogelbeheer goed gecombineerd worden met moderne melkveebedrijven? Hoe moeten de komende jaren de bedrijfsgebouwen worden aangepast om aan deze veranderingen tegemoet te komen? Als het antwoord op dergelijke vragen 'ja' is, welke effecten heeft dat dan op het maken van de verschillende keuzen van de ondernemer?

De basis van de landbouw in Eemland is gunstig. De

komende jaren zijn cruciaal voor de perspectieven op middellange termijn. Dat vraagt veel van de boeren en hun gezinnen. Samen met LTO werken wij aan een vitaal en duurzaam Eemland. Een uitdaging die veel van alle betrokkenen vraagt. In een heel grijs verleden was ik nog werkzaam als landbouwvoorlichter. Dat was in de tijd dat ligboxenstallen in opkomst waren. Het was een boeiende tijd, maar de gesprekken die daar destijds over zijn gevoerd kunnen we ons nu nauwelijks nog voorstellen. Het frappante is dat het aanbinden van dieren (zoals op de grupstal) tegenwoordig –

uit oogpunt van dierenwelzijn – ter discussie staat. Straks mag dat niet meer. De tijden veranderen en dat gaat snel. We zien vooral schaalvergroting als reactie op de veranderingen. Maar schaalvergroting alleen kan nooit de oplossing zijn. Alle facetten van het bedrijf dienen in orde te zijn. Het is nu de uitdaging om samen de goede keuzes te gaan maken.

Ik wil daar zeker nog een paar jaar van mijn pensioen bij betrokken zijn en er een bijdrage aan te blijven leveren.

Warmelt Swart

De Maatpolder, Eemnes.
Foto: R.A. Kole.

AGRARISCH NATUURBEHEER VANAF 2016

In 2016 komt er een nieuwe opzet van het Agrarisch Natuurbeheer (ANB) 2016. In de afgelopen jaren heeft Ark & Eemland met het uitbrengen van de ‘Visie Weidevogels’ en met het maken van een eerste ‘Aanbod beheer 2016’ – dat dit voorjaar werd aangeboden aan Gedeputeerde Bart Krol – grote stappen gezet naar het nieuwe stelsel dat dan wordt ingevoerd. Op dit moment worden de contouren en spelregels voor het nieuwe stelsel stap voor stap bekend. Dit betekent dat we begin januari met informatiebijeenkomsten aan alle boeren duidelijk zullen kunnen gaan maken hoe dat nieuwe beleid er uit gaat zien.

Statuten

Allereerst moet er een organisatie staan – een collectief – die dat nieuwe beleid kan gaan uitvoeren. Het collectief krijgt de volledige eindverantwoordelijkheid bij de uitvoering van het totale arsenaal dat beschikbaar zal zijn voor het agrarisch natuur-

beheer. In Eemland blijft dat grotendeels gericht op weidevogels. Het werk van een collectief omvat het opstellen van overeenkomsten voor effectief beheer voor weidevogels, de registratie van het geplande beheer en van de resultaten. Daarnaast moeten die organisatie ook uitvoering geven aan zaken zoals controle, handhaving, sanctiebeleid en de uitbetalingen aan de deelnemers. De provincie zal deze taken opdragen aan speciaal daarvoor gecertificeerde collectieven. In Utrecht zullen vier collectieven actief worden. In de intensieve gesprekken van het afgelopen jaar is Ark & Eemland één van collectieven geworden. Samen met de LTO-afdeling Eemland hebben we dit voor elkaar gekregen. Daar zijn we blij mee. Dit betekent dat niet alleen het weidevogelbeheer, maar ook alle andere doelen binnen het ANB en zelfs het Agrarisch Landschapsbeheer door ons zullen worden uitgevoerd. Om dat te kunnen doen moesten we de statuten van Ark & Eemland aanpassen. Er wa-

ren twee opties. De eerste was het aanpassen van de statuten Ark & Eemland, zodat de vereniging als collectief op zou kunnen gaan treden. De tweede optie was om naast Ark & Eemland een apart collectief met eigen statuten op te zetten. Het bestuur en de LTO-afdeling Eemland zijn samen tot de conclusie gekomen dat de eerste optie de beste was. De werkzaamheden de vereniging Ark & Eemland en het collectief betreffen dezelfde boeren in het zelfde werkgebied. Er is geen sprake van een fusie met andere verenigingen of van het begrenzen van een ander werkgebied. Er is maar één bestuur noodzakelijk en de uitvoering wordt op basis van de statuten in een werkorganisatie geregeld en in een reglement vastgelegd. Daar staan de verantwoordelijkheden, het mandaat en verdere kaders beschreven die de overheid vraagt van een collectief. Boeren die deelnemer willen zijn moeten lid zijn van de organisatie.

In de EU-verordening staat dat het collectief 'een groep boeren' is die het ANB uitvoert. In de statuten is opgenomen dat deelnemers een bepaalde status krijgen als A-lid. Dat is nodig om aan de EU-eisen te voldoen. In het verleden maakten wij in de vereniging een onderscheid tussen agrarische leden (A-leden) en burgerleden (B-leden). Voor A-leden gaat er wat veranderen. Nu worden er in de statuten twee soorten A-leden gedefinieerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen agrarische leden met een overeenkomst voor het ANB en agrarische leden zonder overeenkomst. Zo zijn de statuten op verschillende punten gemoderniseerd en klaar voor de toekomst. Op 26 november mogen de leden van Ark & Eemland deze statuten goedkeuren, waarna ze definitief worden.

Het beleid van het ANB is gericht op het beheren van doelsoorten die kwetsbaar zijn. De te beheren doelsoorten zijn in een doelenkader opgenomen. Dit doelenkader hebben we op onze website geplaatst. Inhoudelijk zullen we in januari met betrokkenen gesprekken voeren over het ANB vanaf

2016. Zoals het er nu voorstaat, is onze aanpak steeds goed geweest. Het 'Aanbod beheer 2016' van dit voorjaar is leidend. Dat aanbod was gebaseerd op onze beheervisie voor weidevogels. Dat is goedgekeurd door de provincie. We zijn nu bezig dit aanbod nog nader ecologisch te onderbouwen. Ook het beschikbare budget is van groot belang. Het ziet er wel naar uit dat het aanbod van 2000 ha niet gehonoreerd kan worden. De marktconforme tarieven zijn sterk gestegen ten opzicht van de huidige tarieven. Ook is het zwaar beheer en plasdras doorgevoerd in het aanbod. Samen zorgen ze voor een forse kostenstijging. Daardoor kunnen we een aanzienlijk kleiner oppervlak gaan beheren dan in de afgelopen jaren.

In januari gaan we daar verder op in. Dan zijn systemen, kaders en spelregels bekend en kunnen we in februari 2015 komen tot een concept plan. We zullen dan tijdens de te organiseren 'zitdagen' een overeenkomst afsluiten met deelnemers die aan het beheerplan een bijdrage kunnen leveren. Zoals nu de planning is moet dat plan per 1 mei 2015 bij de provincie Utrecht ingeleverd worden. In het najaar 2015 wordt dit plan definitief.

Behalve weidevogels zijn er nog enkele andere doelen. Voor Eemland is het landschap in Hoogland-West, De Birk (inclusief overig Soest) en de gemeente Baarn aan de orde. De provincie Utrecht heeft duidelijk gemaakt dat de Kamsalamander aandacht verdient in Soest, Zeldert en Hoogland-West. Ten slotte vraagt de provincie ons aandacht te besteden aan bijzonder doelen bij akkers en graslanden. Voor al deze doelen liggen er concept kaarten opgesteld door de provincie. Deze zullen we op onze website plaatsen als ze definitief worden.

Er moet nog veel werk verzet worden om in dit krappe tijdsplan alles klaar te krijgen. In januari 2015 hoort u daar meer van.

Warmelt Swart

GRONDGEBRUIKSBANK EEMLAND 2014

Het project Grondgebruiksbank (GGB) is dit jaar voor de tweede keer uitgevoerd. Het totaal beschikbare oppervlak was 92 ha. Alle aangeboden percelen hebben een gebruiker gekregen. Het aanbod werd verdeeld over vijftientig grondgebruikers. Deze pachters betaalden een gangbare pachtprijs, die door de grondeigenaar was bepaald. Er is geen financiële vergoeding gegeven voor de tegenprestatie die wij oplegden (na 1 juni maaien).

Daarvoor was geen budget beschikbaar. Voor de uitvoering van het aan de GGB gekoppelde plasdras project is wel een vergoeding voor de inzet van de boeren betaald. Het beschikbare budget is nu uitgeput.

Er zijn zeer veel foeragerende weidevogels afgekomen op de plasdras situaties. Deze hebben in de regel ook in de nabijheid van een plasdras gebroed. Het project is zeer succesvol gebleken

en levert veel kennis op voor verbetering van de kwaliteit van het weidevogelbeheer in Eemland. In 2016 zal deze kennis ingezet worden bij de uitvoering van het nieuwe weidevogelbeheer 2016-'21 dat in opdracht van de provincie Utrecht uitgevoerd zal worden. In de huidige regeling is er geen ruimte om dit project te financieren.

Het project is zeer zorgvuldig uitgewerkt. Er hebben zich geen noemenswaardige problemen voorgedaan. Dit betekent dat er voor komende jaren een draaiboek klaar ligt. Dat zal helpen bij een snellere uitwerking van het opzetten van een vervolg. Er is geen aanleiding om de opzet van het project sterk te veranderen. We hebben veel kennis opgedaan over de uitvoering als eindverantwoordelijke organisatie voor het agrarische natuurbeheer.

De plas dras-locaties lagen verspreid over heel Eemland. Dat leverde in eerste instantie al zeer veel foeragerende weidevogels op. Eerst kwamen er volwassen vogels op de locaties af, later maakten ook veel pullen gebruik van het grote voedselaanbod rond deze locaties. Het uitvoeren van zo'n project is kostbaar en we moeten ons dus gaan afvragen hoeveel van deze locaties nodig zijn voor een goed weidevogelbeheer in Eemland in 2016. Plas-dras moet bij voorkeur een permanente situatie worden. Het pompen moet geautomatiseerd worden. In 2015 zal dit opgepakt worden. Ark & Eemlandschap streeft ernaar om voor het seizoen 2015 het project te vervolgen om een definitieve opzet in 2016 te kunnen maken. Er zal op zoek gegaan worden naar het benodigde budget (€25.000) voor 2015.

Op dit moment heb ik nog geen duidelijkheid voor

de beschikbaarheid van de BBL-gronden in 2015. Er zijn plannen om ze te gaan verkopen, maar voor 2015 hopen we nog één keer een eenjarige uitgifte te kunnen doen van de percelen. Het benodigde budget is een knelpunt. Ark & Eemlandschap is druk bezig daar een oplossing voor te vinden. Als er geen budget beschikbaar komt is de uitvoering plas-dras niet mogelijk. Dat zou jammer zijn voor de definitieve opzet in 2016.

Het project heeft bewezen dat we in het gebied – in goede samenwerking met alle partijen (boeren en vrijwilligers en Ark & Eemlandschap) – zelf in staat zijn de uitwerking ter hand te nemen. Een bijzondere waardering voor alle betrokkenen!

Warmelt Swart

Velduil strijkt neer nabij de broedplaats aan de Lodijk
Foto: Wim Smeets.

EEN SUCCESVOLLE VELDUIL AAN DE LODIJK

Bij Kees van Valkengoed aan de Lodijk te Bunschoten heeft de afgelopen zomer een paartje Velduilen met succes acht jongen groot gebracht. De Velduil maakt een nest op de grond, net als andere weidevogels. Dit jaar waren er in Eemland minimaal drie broedgevallen van Velduilen. Al sinds jaren broed de soort in Nederland hoofdzakelijk in de duinen en dan voornamelijk in het Waddengebied. Dit jaar waren er meer paren van deze soort en de verspreiding was aanzienlijk groter dan normaal. Dat zal gelegen hebben aan het grote aantal muizen dat er dit jaar was. Dat heeft weer te maken met de zachte winter die we hebben gehad. De Velduil bezoekt in de winter ook regelmatig Eemland maar sinds 1938 was er geen broedgeval

meer geregistreerd in Utrecht. Op nog twee andere plaatsen in Eemland zijn ook broedgevallen geconstateerd. Waarschijnlijk hebben er vijf à zes paren een broedpoging gedaan.

Kees zag regelmatig twee licht gekleurde uilen rondvliegen. Frank Majoor – van Sovon, die ook op dit bedrijf vogels kwam inventariseren in het kader van de monitoring – gaf aan dat het heel goed mogelijk was dat er op het bedrijf van Kees een broedgeval van een Velduil was. De Velduilen vlogen regelmatig rond en maakten duikvluchten. Dat waren baltsvluchten. Door Wim Smeets is ontdekt waar het nest ongeveer kon zitten. Door samen met Johan Eggenkamp en Toon van de Wolfshaar met een touw door het perceel te slepen

is toen de plaats van het nest ontdekt, omdat de Velduil ter plaatse opvloog. Kees kwam er door Wim ook achter dat de uilen donker van kleur zijn. Omdat Kees alleen de onderkant van de vliegende vogels had gezien dacht hij dat het vogels met een lichte kleur waren maar dat zijn ze alleen aan de onderkant.

Er is 1,5 ha uitgerasterd om de Velduilen de kans te geven hun jongen succesvol groot te brengen. Doordat de broedperiode van Velduilen relatief laat is en ook de pullen zich nog een tijd in de

omgeving ophouden kon er pas zeer laat worden gemaaid (27 augustus). Het geogste gras had toen geen waarde meer als veevoer. Door de zware snede die werd gemaaid was het ook noodzakelijk het perceel door te zaaien, zodat het volgend jaar weer gewoon kan produceren. Via de vereniging heeft Kees een aanvullende vergoeding gehad voor de gemiste opbrengst. Kees heeft het paar met hun vliegvlugge jongen nog een keer gezien aan de Londijk kort voordat ze vertrokken naar hun overwinteringsplek.

Gert-Jan Elbers

SNL WEIDVOGELBEHEER IN EEMLAND

Resultaten beheerseizoen 2014

Eemland staat al jaren bekend als een goed weidevogelgebied. Omdat echter ook hier de weidevogels onder druk staan door veranderingen in de omstandigheden en de agrarische bedrijfsvoering spannen al sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw vrijwilligers zich in om samen met de boeren de vogels te beschermen. Vanaf 2000 maken we in Eemland ook gebruik van het subsidiestelsel dat de overheid in het leven heeft geroepen om de extra kosten te vergoeden voor de noodzakelijke beschermende maatregelen. Op die subsidiestelsels is regelmatig kritiek te horen geweest. Het is niet eenvoudig om te bewijzen dat de beheermaatregelen

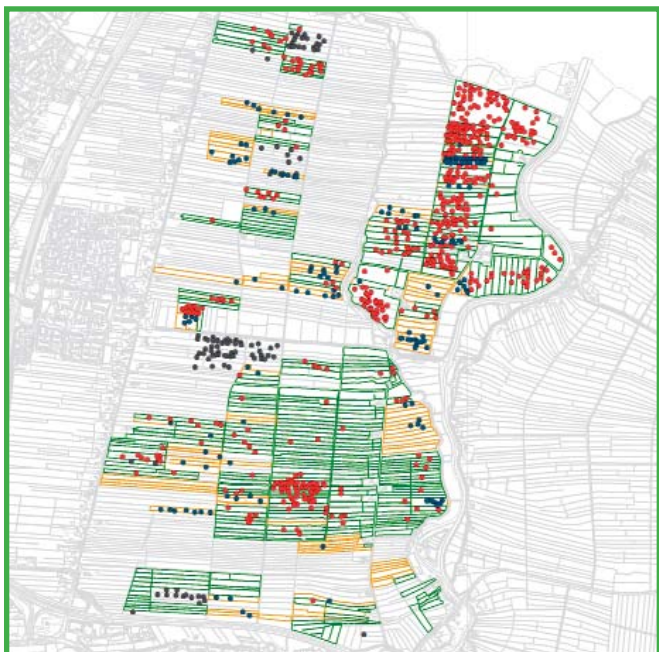
allemaal het bedoelde effect hebben. In Nederland is de trend voor de meeste weidevogelpopulaties in het algemeen nog steeds negatief. Vast staat echter wel dat Eemland het steeds relatief goed heeft gedaan. Ook in 2014 kunnen we zeker tevreden zijn over het resultaat. Sinds de invoering van het Subsidiestelsel Natuur - en Landschap (SNL) in 2010 houden we op twee manieren de resultaten bij op de beheereenheden. Op eenheden met legselbeheer worden stalkaarten en perceelkaarten gebruikt. De stalkaarten bevatten aanvullende gegevens over de beschermde nesten (aantal eieren, de uitkomst, predatie en eventueel verstoring); op de perceelkaarten wordt de ligging van de nesten ingetekend. Op beheereenheden met 'zwaar beheer' (met afspraken voor andere SNL-pakketten dan de pakketten voor legselbeheer op grasland of op bouwland) worden de gegevens alleen verzameld via de perceelkaarten. Soms wordt op de perceelkaart ook bij beheereenheden met legselbeheer wel eens een stip gezet als er een territorium is vastgesteld. In die gevallen gaat het dus om een waarschijnlijk broedgeval maar is het nest zelf niet gezocht. Daardoor zijn er soms wel verschillen tussen de totale aantallen die bijgehouden zijn op stalkaarten en perceelkaarten.

De resultaten op legselbeheer voor het afgelopen seizoen zijn te zien in Tabel 1. Het totaal is iets minder dan in 2013, maar dat verschil is niet groot. Jaarlijkse fluctuaties zijn er altijd.

Het aantal nesten van de vier belangrijkste soorten zijn redelijk op peil gebleven. De Kievit en Grutto zijn nagenoeg gelijk, de Tureluur is iets minder en de afname bij de Scholekster is circa 23%. Die laatste soort

SNL-beheer	2013		2014		2013 Totaal	2014 Totaal
	Legsel-beheer	Overig-beheer	Legsel-beheer	Overig-beheer		
Kievit	818	106	768	155	924	923
Scholekster	103	24	76	25	127	101
Krakeend	5	2	11	5	7	16
Kuifeend	6	0	6	5	6	11
Graspieper	6	3	12	9	9	21
Gele Kwikstaart	3	0	6	3	3	9
Bontbekplevier	3	0	4	0	3	4
Grutto	231	119	204	139	350	343
Tureluur	121	97	105	87	218	192
Kluut	0	0	1	0	0	1
Slobeend	8	2	14	4	10	18
Veldleeuwerik	4	1	5	1	5	6
Zomertaling	0	1	1	0	1	1
Velduil	0	0	0	2	0	2
Bergeend	0	0	2	0	0	2
Totaal	1308	355	1215	435	1663	1650

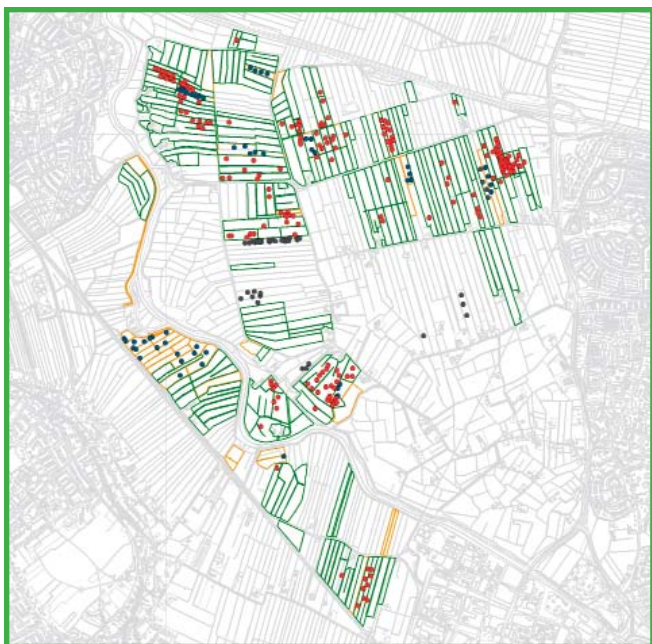
Tabel 1 - Resultaten weidevogels op basis van de stalkaarten 2014. Ter vergelijking ook 2013.

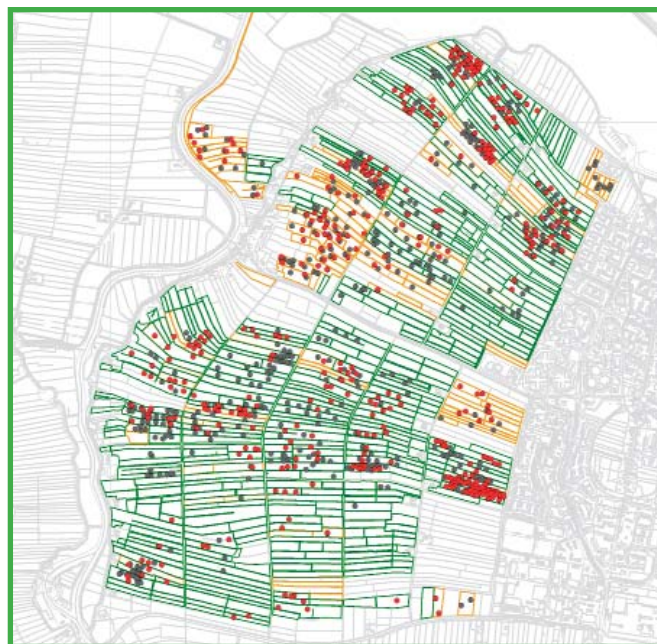
Figuur 1 - Nesten en territoria in de Maatpolder en in de Noordpolder - en Zuidpolder te Veld.

Figuur 2 - Nesten en territoria in de Bikkerspolder, de Maten, De Haar, Duist en oostelijk van Bunschoten langs de grens met Gelderland..

Figuur 3 - Nesten en territoria in Zeldert en Soest.

Figuur 4 - Weidevogels broeden niet jaar in jaar uit op dezelfde plekken. Als voorbeeld dit kaartje van de Bikkerspolder met nesten en territoria van 2013 (grijs) en 2014 (rood).

schommelt echter altijd in de loop der jaren. Dus ook voor deze soort is het resultaat niet echt afwijkend van wat te verwachten was.

De aantallen van de overige soorten zijn aanzienlijk lager. Veel van deze nestvondsten zijn min of meer toevalstreffers. Daardoor kan men pas een betrouwbare trend uit die gegevens halen als die over een zeer lange reeks van jaren beschikbaar zijn.

De spreiding van de nesten is te zien in de Figuren 1 tot en met 3. Op beheereenheden met legselbeheer (grasland en bouwland) is zoeken verplicht. De rode stippen op de kaarten geven daarom een

volledig beeld van de nesten die beschermd zijn. De blauwe stippen zijn de nesten op de overige SNL-pakketten geven de territoria aan van de weidevogels op deze eenheden. Omdat er hier meestal een rustperiode van toepassing is zijn de nesten zelf niet gezocht. Het kan dus zijn dat er in werkelijkheid meer broedgevallen waren op deze eenheden. De grijze stippen zijn nesten gevonden op percelen waar geen SNL-beheer was afgesproken. De stippen zijn zeker niet compleet. Alleen de aangemelde stippen zijn ingetekend. Op percelen waar geen SNL-beheer was kunnen de stippen ontbreken omdat er geen vogels zaten, maar waar-

schijnlijker is dat de stippen daar ontbreken omdat er niet door ons is gezocht!

Het totaal aantal nesten en territoria wijkt in 2014 niet heel veel af van het jaar ervoor, maar zoals altijd zijn er wel verschuivingen. De nesten zitten niet jaar in jaar uit op dezelfde percelen. In de loop der tijd kan het ene deelgebied daardoor dichter bezet raken, terwijl in andere deelgebieden de dichtheid afneemt. Soms is daar een oorzaak voor aan te wijzen, bijvoorbeeld wanneer kan worden vastgesteld dat er een toenemende predatiedruk is gekomen, maar de oorzaak is niet altijd aan te geven. Percelen met maïsland hebben op Kieviten een grote aantrekkingskracht. Als er voldoende Kieviten zijn dan hebben die percelen dan ook een hoge dichtheid. Wanneer het maïsperceel wordt verplaatst dan trekken de Kieviten meestal het jaar daarop mee naar de nieuwe locatie. Zie Figuur 4.

Een verrassende nieuwe soort dit jaar was de Velduil. Drie paren zijn met zekerheid vastgesteld en beschermd. Twee nesten lagen op percelen met een SNL-pakket voor uitgesteld maai-beheer. Het derde op een perceel zonder SNL-beheer, maar op een plek waar eveneens pas laat in het seizoen gemaaid werd. Behalve de drie gevallen te zien in Figuur 5, was er vrijwel zeker nog een broedgeval in de Maatpolder, waaraan geen ruchtbaarheid gegeven werd om onrust te zich voorkomen. Waarschijnlijk waren er zelfs nog enkele gevallen waarvan de locatie niet is vastgesteld.

Monitoring weidevogels

In opdracht van de provincie Utrecht is dit jaar een monitoring uitgevoerd door Sovon. De tellingen waren nodig om een meer compleet inzicht te krijgen in de spreiding en dichtheid van enkele deelgebieden. Bij dit onderzoek worden binnen het

Figuur 6 - Resultaat Sovon-monitoring voor alle onderzochte soorten. Er is alleen geteld binnen de rode lijnen.

Figuur 7 - Spreiding van de Grutto's bij de Sovon-monitoring.

telgebied alle percelen gecontroleerd. Er wordt dus niet alleen op de SNL-beheereenheden gekeken, maar ook op de overige percelen in het telgebied. Daardoor kan een goed beeld van de spreiding verkregen worden. Er werd gewerkt volgens de aanbevelingen van de Handleiding voor Broed-

Figuur 5 - Locatie van de drie beschermde nesten van Velduilen.

Telgebied	Totaal aantal	Aantal Grutto's	Opp. telgebied	Dichth./100 ha totaal	Dichth. Grutto's /100 ha
Bikkerspolder	550	212	1303 ha	42	16
Maatpolder	262	75	314 ha	83	24
Langs grens Gld.	97	5	179 ha	54	3
De Haar	187	59	602 ha	31	10
Duist	50	8	214 ha	23	4
Zeldert (oost)	77	5	578 ha	13	1
Zuidpolder	315	54	923 ha	34	6
Totaal	1538	418	4112	38	10

Tabel 2 - Samenvatting resultaten Sovon-monitoring 2014. Alle broedvogels per telgebied en de Grutto's afzonderlijk per telgebied, met dichtheid per 100 ha.

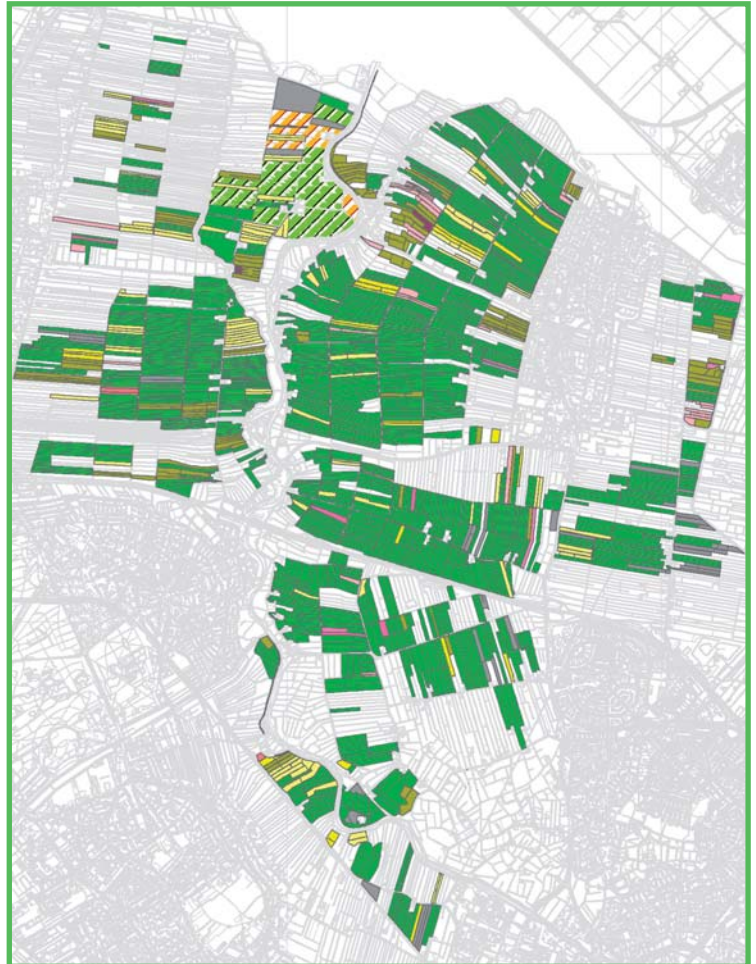
vogelmonitoring van Sovon, maar wel met een beperking van het aantal telronden. De resultaten zijn te zien in Tabel 2. De resultaten van Zeldert zijn opvallend laag in dit onderzoek, maar dat is een wat vertekend beeld. Die resultaten hebben namelijk alleen betrekking op het oostelijk deel van de polder. Daar is de deelname aan de SNL-rege-

ling ook beperkt. Beheer voor weidevogels tussen de houtwallen hier heeft weinig zin. De resultaten voor Zeldert in zijn geheel zouden hoger uitgekomen zijn.

Zie Figuur 6 voor de ligging van de telgebieden en voor de resultaten voor alle onderzochte soorten. Figuur 7 toont de spreiding voor de Grutto's alleen.

CONCEPT COLLECTIEF BEHEERPLAN SNL 2015

Zoals elk jaar heeft het Gebiedscoördinatieteam ook dit najaar weer een inteken dag georganiseerd. Deelnemers konden die dag aangeven welke veranderingen noodzakelijk zijn voor het komend jaar. Dat is nodig omdat er het regelmatig voorkomt dat percelen niet meer in beheer genomen kunnen worden bijvoorbeeld omdat de grond verkocht is of aan anderen is verpacht of dat er nieuwe percelen in gebruik genomen zijn. Ook komt het regelmatig voor dat maïspcelen moeten worden ingezaaid met gras of vice versa. In voorgaande jaren hebben we ter verbetering van het plan wel eens het beheer in bepaalde delen van het plan geschrapt en er we hebben onder andere ook tweemaal gedurende de looptijd de tarieven aangepast. Dergelijke ingrijpende aanpassingen zijn dit jaar niet doorgevoerd. Het conceptplan wijkt daardoor niet heel veel af van dat van 2014. Dit plan is ter goedkeuring aangeboden aan de provincie. Rond half maart zal Gedeputeerde Staten er een definitief besluit over nemen. Alle verzoeken voor aanpassing zijn dus nog afhankelijk van de goedkeuring van de provincie Figuur 8 toont de kaart van het conceptplan.

Figuur 8 - Concept Collectief Beheerplan SNL 2015.

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een gezamenlijke uitgave van de vereniging Ark & Eemland (A & E) en het Gebiedscoördinatieteam Eemland (GCTE). A&E is een agrarische natuurvereniging van boeren en burgers die zich inzetten voor het behoud van de landschappelijke waarden van Eemland. Het GCTE is een samenwerking tussen A & E en een aantal andere participanten die als taak heeft jaarlijks een collectief plan op te stellen voor weidevogelbeheer in Eemland.

Kopij voor deze nieuwsbrief kunt u sturen naar: Postbus 512, 3850 GM Bunschoten, e-mail: info@arkeneemland-schap.nl.

Projectcoördinator A&E: Gert-Jan Elbers, Postbus 512, 3750 GM Bunschoten, (033) 246 22 79, 06-532 324 15, e-mail: info@arkeneemland-schap.nl.

Bestuur A & E: Warmelt Swart (voorzitter), Kees van Valkengoed (vice voorzitter), Steven Nagel (penningmeester) en de leden: Wilhelm Bos, Gert-Jan de Jong, Peter Nagel & René Stalenhoef.

GCTE: Rob Kole (voorzitter), Toon van 't Klooster (secretaris) en de leden; Wim Hillhorst, Bort-Harmen Koelewijn, Jan Roodhart, Warmelt Swart, Bert van Valkengoed & Kees van Valkengoed.

Contact GCTE: Postbus 512, 3750 GM Bunschoten, 033) 299 94 08/ 06-137 166 67, e-mail: info@beheerplaneemland.nl.

Internet:

A&E: www.arkeneemland-schap.nl

GCTE: www.beheerplaneemland.nl